

РЕШЕНИЕ

№ 23961

гр. София, 18.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 22 състав,
в публично заседание на 18.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Десислава Корнезова

при участието на секретаря Илияна Тодорова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7352** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 - чл.207 от АПК.

Предявен е иск с правна квалификация чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на „ОЛИВА“ АД, представлявано от управителя А. Р. Г., за осъждане на Областна дирекция по безопасност на храните - Д. /ОДБХ - Д./ да заплати обезщетение за причинени имуществени вреди в размер на сумата от 155 712.00 /сто петдесет и пет хиляди седемстотин и дванадесет/ лева за периода 05.04.2023г.-28.04.2023г., заедно със законната лихва, считано от 31.07.2023г. до окончателното изплащане на вземането.

В обстоятелствената част на исковата молба се посочва, че ищецът е сключил с Catalan Agro Feed S.L., Испания три договора за покупко - продажба на слънчогледово семе от У., реколта 2022 г. по правилата на Ф. на асоциациите на масла, семена и мазнини /FOSFA 28/ както следва: 1. договор № АСІ23-74261 от 06.02.2023 г. за 500 метрични тона слънчогледово семе; 2. договор № АСІ23-74224 от 15.02.2023 г. за 1000 метрични тона слънчогледово семе; 3. договор № АСІ23-74231 от 21.02.2023 г. за 1500 метрични тона слънчогледово семе. По силата на тези договори доставчикът Catalan Agro Feed S.L., Испания се задължавал да транспортира и достави на купувача „ОЛИВА“ АД посочените количества слънчогледово семе. Продавачът е доставил стоката до посоченото място – базата на ищеца в [населено място], но поради наложени от ОДБХ – Д. разпореждания за забрана, купувачът не е могъл да изпълни задължението си по договора за продажба да приеме и разтовари стоката.

На основание заповед № РД11 - 790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на

Българската агенция по безопасност на храните в производствената база на „ОЛИВА“ АД в [населено място] са били извършени проверки от инспектори от ОДБХ – Д.. При проверките са взети проби от транспортираните стоки и са издадени разпореждания за забрана търговията и пускане на пазара на суров слънчоглед, които не били немотивирани и не съдържали правно основание за издаването им. Административните актове са били обжалвани по съдебен ред. Междувременно са били издадени констативни протоколи от ОДБХ – Д. в периода 25.04.2023г. – 28.04.2023г., с които са отменени наложените забрани.

Жалбоподателят твърди, че за периода на действие на забраните, е претърпял вреди в общ размер на 88 340 щатски долара, с легова равностойност 155 712.00 /сто петдесет и пет хиляди седемстотин и дванадесет/ лева, поради претендиращи и заплатени на продавача Catalan Agro Feed S.L. демюрейдж за всеки камион, задържан и неразтоварен до вдигане на забраната. Ищецът твърди, че административните актове за налагане на забрана за търговия и пускане на пазара на слънчогледово семе са незаконосъобразни и неправилни, тъй като са издадени при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в противоречие с материалноправните разпоредби на закона. Никъде в административните актове не било посочено административното нарушение, което е санкционирано, нито в какво се изразява нарушението, нито каква е правната му квалификация. На следващо място твърди, че административният орган не е изяснил фактическите основания за издаване на актовете. Посочва, че в административните актове липсвали основания за налагане на забраната за търгуване и пускане на пазара на стоката. Не било изяснено на коя дата са извършени нарушенията, срокът за налагане на забраната, анализът на пробите бил извършен по показатели, за които били представени сертификати за качество съпровождащи стоката и не било налице несъответствие на качеството. Посочва, че не са били налице предпоставките по чл. 138, § 2, б. „г“ от Регламент (ЕС) 2017/625, тъй като липсвало установено нарушение и несъответствие, поради което нямало основание за издаване на забраните и разпорежданията. Въвежда довод, че заповед № РД11 -790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ, която е цитирана в разпорежданията за забрана, не съдържала указания да бъдат налагани забрани, а единствено да бъдат извършени проверки. Акцентира, че забраните са отменени и оттеглени поради липса на основание за издаването им. В уточняваща молба, подадена по делото на 26.10.2023 г. ищецът посочва, че искът следва да се приеме за предявен срещу ОДБХ – Д., а не срещу БАБХ.

В проведените открити заседания, ищецът се представлява от адв. В. Ч., който моли съдът да постанови решение, с което да уважи изцяло предявения иск. Заявява искане за присъждане на извършените по делото разноски, както и възражение за прекомерност на претендираното от ответника адвокатско възнаграждение.

Ответникът – ОДБХ – Д., чрез своя процесуален представител адв. П. А. в писмен отговор от 05.12.2023г. посочва, че исковата молба е допустима като предявена срещу ОДБХ – Д., но неоснователна. Твърди, че ищецът следва при условията на главно и пълно доказване на обоснове изпълнението на всички предпоставки по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, като се отчете и поведението на ищеца и ако то е допринесло за увреждането, отговорността на административния орган следва да отпадне. Посочва, че дори и ищецът да докаже настъпването на посочените в исковата молба вреди, то те са изцяло в резултат на неговата дейност, а не на ОДБХ – Д.. Административните актове били отменени не поради незаконосъобразност, а поради отпадане на нуждата от

съществуването на мерките, наложени с тях. Посочва, че разпорежданията за забрана са издадени в изискуемата форма, от компетентен орган, съгласно ЗУАВ и Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15.03.2017г. Твърди, че актовете са издадени при условията на обвързана компетентност на длъжностното лице, осъществяващо официален контрол, съгласно чл. 30, ал.1, т.21, т.26 и т 29 от Устройствения правилник на БАБХ и заповед № РД11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ. Посочва, че ищецът е уведомен за издаването на заповедта, доколкото тя е посочена като правно основание в разпорежданията за забрана и е коментирана в исковата молба, без обаче да е оспорена от него по съответния ред. Наложеният от административния орган мерки не представлявали наказания, а мерки, с които да се предотврати извършване на нарушение. Поради това било без значение дали при издаването на разпорежданията е констатирано нарушение или не.

Навежда довод, че не съществувала и причинно - следствена връзка между издадените административни актове и твърдените вреди, доколкото с разпорежданията се налагала забрана за търговия и пускане на пазара на процесната суровина, но не и за разтоварването ѝ и освобождаване на транспортните средства, във връзка с чието задържане се претендира обезщетението. Акцентира, че ищецът притежава склад за съхранение на зърно, който е надлежно вписан в регистъра на обектите за съхранение на зърно под № 2107-2, в който е можел да разтовари суровината без това да е в нарушение на наложените от ОДБХ – Д. забрани и изискванията на българското законодателство. На следващо място излага съображения, че ищецът по никакъв начин не е защитил интересът си във връзка с отправената претенция от Catalan Agro Feed S.L. като се позове на форсмажорни обстоятелства. Посочва, че спогодбата между Catalan Agro Feed S.L. и ищеца за заплащане на демюрейдж е непротивопоставима на ОДБХ – Д. по аргумент от чл. 21, ал.1 от ЗЗД, доколкото тя не е одобрена от административния орган. Дори и да се сметало, че има причинена вреда, то тя била резултат изцяло и единствено от поведението на ищеца, като нямало връзка с издадените административни актове.

В допълнително становище към отговора на исковата молба, депозирано по делото на 10.01.2024 г. се посочва, че в договорите между ищеца и Catalan Agro Feed S.L. липсвала уговорка за заплащане на неустойка. Претенцията отправена към ищеца касаела заплащане на демюрейдж и намирала приложение при договори за превоз по море, а в случая договорът, послужил като основание за претенцията е относно транспорт изцяло по суша. Формира извод, че ищецът е имал всички правни основания да се противопостави на заявената претенция от страна на Catalan Agro Feed S.L. и като не е направил това се е поставил в неизгодна позиция. Видно от поканата за плащане от 02.05.2023 г., изпратена от Catalan Agro Feed S.L., част от претенцията касаела задържането на 61 камиона, които са били в престой още преди първата дата на налагане на забрана – 05.04.2023 г. Посочва, че приложената нотификация не доказвала извършено от ищеца плащане на претендираната сума.

В проведените открити съдебни заседания, ответникът се представлява от адв. П. А., който моли съдът да постанови решение, с което да отхвърли предявения иск. Отправя искане за присъждане на разноските по делото. Съображенията на ответника за неоснователност на претенцията са обобщени в представените по делото писмени бележки.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за

неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Административен съд София- град, след преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 от ГПК във вр. с чл.144 АПК и становищата на страните, приема за установено следното от фактическа страна:

Ищецът „ОЛИВА“ АД стопанисва обект на съхранение на зърно, вписан в Регистъра на растениевъдството при Министерство на земеделието под № 2107-02.

Ищецът е сключил три договора за покупко- продажба на слънчогледово семе от У., реколта 2022г. по правилата на Ф. на асоциациите за масла, семена и мазнини /FOSFA/, с Catalan Agro Feed S.L. (Catalan), както следва: договор № АСІ23 - 74261 от 06.02.2023г. за 500 метрични тона слънчогледово семе с доставка между 10.03.2023г. и 10.04.2023г.; договор № АСІ23 - 74224 от 15.02.2023г. за 1000 метрични тона слънчогледово семе с доставка между 10.03.2023г. и 10.04.2023г. и договор № АСІ23 - 74231 от 21.02.2023г. за 1500 метрични тона слънчогледово семе с доставка между 20.03.2023г. и 20.04.2023г. Като купувач по договорите „ОЛИВА“ АД се е задължил да заплати дължимата цена за суровината, както и да приеме и разтовари стоката при доставянето ѝ до уговореното място.

Издадена е заповед заповед № РД 11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ във връзка с постъпили сигнали от Националната асоциация на зърнопроизводителите за нерегламентиран внос на слънчоглед за преработка, поради което е разпоредено да бъде извършен фитосанитарен контрол и възбрана на внасяните стоки до получаване на резултатите от лабораторното изпитване за наличието на остатъчно количество пестициди, тежки метали, ГМО и радиоактивност. Първата проверка е извършена от служители на ОДБХ - Д. на 05.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление с рег. индекс № 32-130098 от 04.04.2023г. във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели № 23BG002009018786R0, № 23BG002009018785R1, № 23BG002009018784R2, № 23BG002009018783R3, № 23BG002009018781R5, № 23BG002009018770R1, № 23BG002009018782R4, № 23BG002009018787R0, № 23BG002009018788R0, № 23BG002009018789R8. Подписан е констативен протокол от 05.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л.- директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали, ГМО и за радиоактивност. Издадени са: 1. разпореждане за забрана № 0000051/05.04.2023г. за търговия и пускане на пазара 112,681 т. на маслодайно слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000052/05.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 66,500 т. слънчогледово семе; 3. разпореждане за забрана № 0000054/05.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 45,360 т. маслодайно слънчогледово семе. Съставени са актове за вземане на проби. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи от изпитване от 06.04.2023г., 12.04.2023г., 20.04.2023г. и 21.04.2023г. След излизане на резултатите, наложените забрани са вдигнати с констативен протокол от 21.04.2023г. Втората проверка е извършена на 06.04.2023 г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление с рег. индекс № 32-132421 от 05.04.2023г. във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим -

употреба за специфични цели 23BG002009018799R2, № 23BG002009018800R7, № 23BG002009018803R4, № 23BG002009018804R3, № 23BG002009018804R3, № 23BG002009018806R1, № 23BG002009018809R9, № 23BG002009018810R1, № 23BG002009018811R0, № 23BG002009018812R0, № 23BG002009018813R9, № 23BG002009018814R8, № 23BG002009018815R7, № 23BG002009018816R6, № 23BG002009018817R5, № 23BG002009018818R4. Подписан е констативен протокол от 06.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л.- директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали, ГМО и за радиоактивност. Издадени са: 1. разпореждане за забрана № 0000055/06.04.2023г. за търговия и пускане на пазара 19,860 т. на слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000056/06.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 68,860т. слънчогледово семе; 3. разпореждане за забрана № 0000057/06.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 45,580т. слънчогледово семе; 4 разпореждане за забрана № 0000058/06.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 90,730т. слънчогледово семе; 5. разпореждане за забрана № 0000060/06.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 134,160т. слънчогледово семе. Съставени са 4 акта за вземане на проби от служители на БАБХ - Д.. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи от изпитване от 11.04.2023г.,12.04.2023г., 24.04.2023г. и 25.04.2023г. След излизане на резултатите, наложените забрани са вдигнати с констативен протокол от 25.04.2023г.

Третата проверка е извършена на 07.04.2023 г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление с рег. индекс № 32-134482 от 06.04.2023г. във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели № 23BG002009018821R5, № 23BG002009018822R4, № 23BG002009018823R3, № 23BG002009018824R2, № 23BG002009018833R8, № 23BG002009018834R7. Подписан е констативен протокол от 07.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л.- директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали, ГМО и за радиоактивност. Издадени са разпореждане за забрана № 0000061/07.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 46,020т. маслодайно слънчогледово семе, намиращо се в обект на „ОЛИВА“ АД, което се оставя на съхранение в обекта, както и разпореждане за забрана № 0000062/07.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 82,500т. слънчогледово семе. Съставени са актове за вземане на проби от 07.04.2023г. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи от изпитване от 10.04.2023г.,12.04.2023г., 25.04.2023г. и 26.04.2023г. След излизане на резултатите е вдигната наложената забрана с констативен протокол от 26.04.2023г.

Четвъртата проверка е извършена на 10.04.2023 г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление с рег. индекс № 32-136402/06.04.2023г. от Агенция „Митници“, ТД Митници – В., във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели №

23BG002009018850R0, № 23BG002009018851R9 и № 23BG002009018853R7. Подписан е констативен протокол от 10.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л. директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали, както и за ГМО и радиоактивност. Издадено е разпореждане за забрана № 0000064/10.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 67,480т. маслодайно слънчогледово семе. Съставен е акт за вземане на проби от 10.04.2023г. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи от изпитване, като след излизане на резултатите е била вдигната наложената забрана с констативен протокол от 26.04.2023г.

Петата проверка е извършена на 11.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели № 23BG002009018898R0, № 23BG002009018896R2, № 23BG002009018899R0, № 23BG0020090118900R4, № 23BG002009018901R3, № 23BG002009018903R1, № 23BG002009018906R9, № 23BG002009018905R0, № 23BG002009018904R0, № 23BG002009018907R8, № 23BG002009018908R7, № 23BG002009018911R8. Подписан е констативен протокол от 11.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л.- директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали, както и за ГМО и радиоактивност. Издадени са: 1. разпореждане за забрана № 0000067/11.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 90,98т. маслодайно слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000068/11.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 104,620т. слънчогледово семе; 3. разпореждане за забрана № 0000069/11.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 20,06т. слънчогледово семе; 4. разпореждане за забрана № 000070/11.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 123.100т. маслодайно слънчогледово семе. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи от изпитване от 20.04.2023г., 21.04.2023г., 25.04.2023г. и 28.04.2023г. След излизане на резултатите е вдигната наложената забрана с констативен протокол от 28.04.2023г.

Шестата проверка е извършена на 12.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление с рег. индекс №

32-140446 от 12.04.2023г. във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели № 23BG0020090188912R7, № 23BG002009018913R6, № 23BG002009018914R5, № 23BG002009018930R8, № 23BG002009018931R7, № 23BG002009018933R5, № 23BG002009018934R4, № 23BG002009018936R2, № 23BG002009018938R0, № 23BG002009018937R1, № 23BG002009018941R1. Подписан е констативен протокол от 12.04.2023 г.

за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л.- директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали и за радиоактивност. Издадени са: 1. разпореждане за забрана № 0000072/12.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 166.600т. маслодайно слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000073/12.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 69,26т. слънчогледово семе; 3. разпореждане за забрана № 0000074/12.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 42т. слънчогледово семе. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи от изпитване от 20.04.2023г., 21.04.2023г., 25.04.2023г. и 28.04.2023г. След излизане на резултатите от лабораторните изпитвания са вдигнати наложените забрани с констативен протокол от 28.04.2023г.

Седмата проверка е извършена на 13.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление с рег. индекс № 32-140643/11.04.2023г. във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели № 23BG002009018898R0, № 23BG002009018896R2, № 23BG002009018899R0, № 23BG002009018900R4, № 23BG002009018901R3, № 23BG002009018903R1, № 23BG002009018906R9, № 23BG002009018905R0, № 23BG002009018904R0, № 23BG002009018907R8, № 23BG002009018908R7, № 23BG002009018911R8. Подписани са констативни протоколи от 13.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на

основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л.- директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни

остатъци, за тежки метали и за радиоактивност. Издадени са: 1. разпореждане за забрана № 0000076/13.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 43.840т. слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000077/13.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 25,000т. слънчогледово семе; 3. разпореждане за забрана № 0000078/13.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 89, 778 слънчогледово семе; 4. разпореждане за забрана № 00000126/13.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 24.540т. слънчогледово семе; 6. разпореждане за забрана № 00000127/13.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 71,700т. слънчогледово семе. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи, а след като резултатите от лабораторните изпитвания са приключили, са вдигнати наложените забрани с констативен протокол от 28.04.2023г.

Осмата проверка е извършена на 18.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление рег. индекс № 32-147277/18.04.2023г. във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим. Подписани са констативни протоколи от 18.04.2023г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ, в присъствието на М. Л. директор на обекта. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали, ГМО и за радиоактивност. Издадени са 1. разпореждане за забрана № 0000071/18.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 24,000т. слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000075/18.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 21,14т. слънчогледово семе; 3. разпореждане за забрана № 00000102/18.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 46.18т. слънчогледово семе; 4. разпореждане за забрана № 00000103/18.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 45.32т. слънчогледово семе. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи, а след като резултатите са били готови, са вдигнати наложените забрани с констативен протокол от 28.04.2023г.

Д. проверка е извършена на 19.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление рег. индекс № 32-147277 във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели. Подписани са констативни протоколи от 19.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на

основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ. За вноса с всеки от посочените камиони са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали и за радиоактивност. Издадени са: 1. разпореждане за забрана № 0000081/19.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 39,940т. слънчогледово семе; 2. разпореждане за забрана № 0000082/19.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 86,22т. слънчогледово семе. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи, а след приключване на тези изпитвания са вдигнати наложените забрани с констативен протокол от 28.04.2023г.

Десетата проверка е извършена на 20.04.2023г. при внос на пратка слънчогледово семе след получено уведомление рег. индекс № 32-150023 във връзка с подадени декларации за допускане за свободно обращение и специален режим - употреба за специфични цели № 23BG002009018983R8. Подписан е констативен протокол от 19.04.2023 г. за извършената от служители на ОБДХ- Д. проверка във връзка със заповед № РД11 – 790/03.04.2023г., на основание чл. 109, т.1 от ЗХ във вр. с чл. 35 от ЗУАХВ. За вноса са представени СМР, фитосанитарен сертификат и сертификат за якост на транспортираната стока. Взети са проби за изследване за пестицидни остатъци, за тежки метали и за радиоактивност. Издадено е разпореждане за забрана № 0000084/20.04.2023г. за търговия и пускане на пазара на 69,040т. слънчогледово семе. За извършените лабораторни изпитвания са изготвени протоколи, като след излизане на резултатите са били вдигнати наложените забрани с констативен протокол от 28.04.2023г.

След разменена кореспонденция между ищеца и Catalan Agro Feed S.L., Испания, в писмо от 02.05.2023г., размерът на претендираното обезщетение е намален на 121 200 щатски долара във връзка с извършени доставки с начало на престой на камионите от 31.03.2023 г. до 17.04.2023г.

Издадените от ОБДХ – Д. разпореждания за забрана са оспорени по съдебен ред, за което в Административен съд – Плевен са били образувани дело № 321/2023 г., дело № 325/2023 г., дело № 326/2023 г., дело № 368/2023 г., дело № 393/2023 г., дело № 410/2023 г., дело № 411/2023 г., дело № 412/2023 г., дело № 369/2023 г., дело № 392/2023 г., дело № 371/2023 г., дело № 367/2023г., дело № 380/2023 г., дело № 381/2023 г., дело № 439/2023 г., дело № 443/2023г., дело № 444/2023 г., дело № 360/2023 г., дело № 421/2023 г., дело № 422/2023 г, дело № 423/2023 г., дело № 424/2023 г., дело № 366/2023 г., дело № 375/2023г.,

дело № 376/2023 г., дело № 377/2023 г., дело № 372/2023 г., дело № 386/2023 г. и дело № 440/2023 г. Всички дела са прекратени на основание чл.159, т.3 АПК, поради оттегляне на издадения административен акт по см. на чл.156, ал.1 АПК.

По делото са събрани гласни доказателствени средства, посредством разпит на свидетелите Д. С. И., М. Д. Л., Б. С. Н.-А. и А. В. С..

По делото е приета съдебно - счетоводна експертиза, изготвена от вещо лице С. П. и депозирана по делото на 18.01.2024г. Становището и изготвено въз основа на доказателствата по делото, извършена проверка в счетоводството на ищеца, като от счетоводството са представени и 131 бр. търговски фактури, банкови извлечения за извършени плащания в щатски долари от сметки на „Олива“ АД към Catalan Agro Feed S.L. (26 броя), счетоводна справка за стопанските операции за покупка по партидата на Catalan Agro Feed S.L., счетоводна справка за извършените разплащания по партидата на Catalan Agro Feed S.L., справка за начислена и платена неустойка за забава и справка за постъпления от доставчици за процесния период от м. май 2023 г. до м. юли 2023 г. За периода от 05.04.2023 г. до 31.07.2023 г., сумата преведена от О. АД на Catalan Agro Feed S.L. е 1 476 872,98 (един милион четиристотин и седемдесет и шест хиляди и осемстотин седемдесет и две цяло и деветдесет и осем) щатски долара или 2 650 377,77 (два милиона шестстотин и петдесет и триста седемдесет и седем цяло и седемдесет и седем) лева по курса на БНБ към датите на извършване на плащанията. В тази сума се включва и платената неустойка в размер на 88 340 (осемдесет и осем хиляди и триста и четиридесет) щатски долари или 158 861,82 (сто петдесет и осем хиляди и осемстотин и шестдесет и едно цяло и осемдесет и два) лева, изчислено по курса на БНБ към 15.05.2023 г. - деня на извършването на превода.

По поставената втора задача въз основа на предоставена счетоводна справка за постъпления/върнати суми от доставчици на „Олива“ АД вещото лице е констатирало, че по Дт с/ка 504 (Разплащателна сметка във валута), съответно Кт с/ка 401 (Сметка Доставчици) за процесния период м. 05.2023г. – м.07.2023 г., няма върнати от Catalan Agro Feed S.L. суми на „Олива“ АД.

По делото е депозирана и приета и допълнителна съдебно-икономическа експертиза от вещо лице С. Й. П. въз основа на проверка на банковите сметки на ищеца „Олива“ АД към 01.05.2023 г. и към 22.02.2024 г., след проследяване на движенията по сметки за периода от м. май 2023 г. до датата на проверката 22 февруари 2024 г. Вещото лице е извършило справки на банковите сметки с онлайн банкиране през съответните уебсайтовете в реално време, а за сметки, които нямат електронно

банкиране, е направена справка на месечните извлечения и банкови документи на хартиен носител. Въз основа на извършените поверки, вещото лице е стигнало до извода, че общата сума на претенцията в редове № 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14 и 16 от таблицата, инкорпорирана в поканата до „Олива“ АД, приложена на л. 245 /гръб/ и л. 246 от делото, от дата 02.05.2023г. е 25 800 щатски долара. Общата стойност на демюрейдж, съгласно последната колона от таблицата, приложена на л. 245 /гръб/ и л. 246 от делото, е 121 200 щатски долара. Сумата от 25 800 щатски долара, която представлява сборът на сумите в редове № 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 14 и 16, представлява 29,21 % (двадесет и девет цяло и двадесет и един процента) от общия размер на претенцията на „Олива“ АД, който е 88 340 щатски долара. Съотнесено към общата стойност на демюрейдж, която съгласно последната колона от таблицата е 121 200 щатски долара, сумата от 25 800 щатски долара е 21,29 % (двадесет и едно цяло и двадесет и девет процента). След проверка на информацията от 46 на брой банкови сметки в лева, евро, щатски долари, британски лири и румънски леи на „Олива“ АД, не е установено да са извършени плащания от страна на Catalan Agro Feed S.L., Испания до „Олива“ АД за периода от 01.05.2023 г. до 22.02.2024 г.

По делото е извършена и приета и съдебно-митническа експертиза от вещо лице Л. Ц. Й., която е изготвена въз основа на доказателствата приложени по делото, както и данни от ТД „Митница“- В.. В справката „Обща таблица, съставена въз основа на данните получени от МБ Д., исковата молба и разпорежданията за забрана ведно с приложените документи“, приложение № 2 към експертизата са представени общо 86 броя митнически декларации за допускане за свободно обращение. Датите, на които са подадени и приети от митническите власти декларации за внос, са посочени в таблицата (приложение № 2). Всички митнически декларации са подадени и приети в един и същи ден, с изключение на една митническа декларация с МРН 23BG002009018799R2, която е подадена на 04.04.2023 г. и е приета на 05.04.2023г. Представените по делото копия на митнически декларации не дават информация за причината за еднодневното забавяне.

В справка представена в приложение 3 „Таблица с данни сортирани по брой дни към датата на вдигане на стоките спрямо датата на приемане на митническата декларация в МБ Д.“, е изчислен периодът от време, през който декларираната за внос от „Олива“ АД стока се е намирала в статус „Решение за проверка“ по всяка отделна декларация, т.е. до датата на разрешаване вдигането на стоката. Най-голям е периодът при митническа декларация МРН 23BG002009018799R2 с дата на подаване 04.04.2023г. и

дата на вдигане 25.04.2023 г. Следват още 5 броя митнически декларации с дата на подаване и приемане 05.04.2023г. и дата на вдигане 25.04.2023г., или общо периода за посочените 6 броя митнически декларации е 20 дни. За останалите митнически декларации периодът за вдигане на стоките, е както следва: за 16 броя митнически декларации периодът е 19 дни, за 5 броя митнически декларации периодът е 18 дни, за 23 броя митнически декларации периодът е 17 дни, за 17 броя митнически декларации периодът е 16 дни, за 8 броя митнически декларации периодът е 15 дни, за 1 брой митническа декларация периодът е 14 дни, за 8 броя митнически декларации периодът е 9 дни, за 1 брой митническа декларация периодът е 7 дни, за 1 брой митническа декларация периодът е 1 ден.

Вещото лице също така посочва, че във връзка с предприятия от БАБХ засилен контрол на зърнени и маслодайни култури, внос от У. от 03.04.2023 г. до 03.05.2023 г. и действала Инструкция за взаимодействия между БАБХ и Агенция „Митници“. При приемане на митнически декларации за посочените стоки, митническите органи изпращат уведомления до Областните дирекции по безопасност на храните и очакват обратно уведомление със становище, която е причината декларираната за внос стока да попадне под статус „Решение за проверка“. Констатирано е, че Агенция „Митници“, респективно МБ - Д. е била уведомена за резултатите от проведените лабораторни изследвания на слънчогледа от ОДБХ — Д. с получаването на обратни уведомления, след което са разрешили вдигането на стоките, отразено в митническата информационна система за внос. Следователно митническите органи, са изчакали съответното уведомление от ОДБХ, преди да определят статус „Вдигане на стоки“. След постъпване на съответното уведомление от ОДБХ - Д. в МБ - Д., че декларираната за внос стока съответства на здравните изисквания и че няма други указания за последващи действия на митническите органи, тя е била освобождавана в Митническата информационна система със статус „Вдигане на стоки“. На въпроса дали ищецът има достъп до Митническата информационна система за внос за търговци и може ли сам да следи митническия статус на стоката, която внася е констатирано, че като „Представител“ на ищеца е посочено дружеството „Стронг“ ЕООД, митническите формалности са извършвани от това дружество от името и за сметка на ищеца (декларатора), а в кориците на дело липсвали данни дали ищецът има регистрация в митническата информационна система и дали може да следи митническия статус на стоката.

При така установените факти, *Административен съд София- град,*

обосновава следните **правни изводи**:

Предявеният иск е **процесуално допустим**, като подаден от страна, която има правен интерес от водене на настоящото производство, а ответникът е пасивно легитимиран по претенцията съгласно чл.205, ал.1 АПК. След като са въведени твърдения за причинена вреда на ищеца, която е в причинна връзка с оттеглен административен акт, е налице спор по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ за вреди от административна дейност, който е подсъден на административните съдилища и в частност, на Административен съд София-град.

В случая се претендират вреди от незаконосъобразни актове, издадени от длъжностни лица - инспектори към ОДБХ- Д.. Съгласно чл.7 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните /ЗБАБХ/, областните дирекции по безопасност на храните са изградени съобразно административно-териториалното деление на страната и са юридически лица в структурата на БАБХ, които се ръководят от директори. Ето защо, пасивно легитимирана да отговаря по претенцията е съответната териториална дирекция, към която принадлежат тези длъжностни лица и това е ОДБХ- Д..

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините носят отговорност за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като когато вредите са причинени от незаконно действие или бездействие, незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение. Разпоредбата урежда предпоставките, при които възниква задължение за поправяне на причинените вреди, като фактическият състав включва следните елементи: вреда, незаконен акт, действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност; причинна връзка между вредата и акта, действието и/или бездействието. Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали те са причинени виновно от отговорното длъжностно лице.

За да е налице първата материалноправна предпоставка за уважаване на иска, следва административният акт, от който произтичат вредите да е отменен по съдебен ред, а когато вредите са причинени от оттеглен административен акт, незаконосъобразността се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение – чл.204, ал.3 АПК. В случая, всички разпоредения за забрана за търговия и пускане на пазара на

слънчогледово семе са отменени с констативни протоколи от 21.04.2023г., 25.04.2023г., 26.04.2023г. и 28.04.2023г. на инспектори в ОДБХ – Д..

В хода на протеклите съдебни производства в Административен съд-Плевен по оспорване на разпорежданията да забрана, съдът е констатирал, че издадените административни актове са оттеглени по смисъла на чл. 156, ал.1 от АПК от административния орган и е прекратил образуваните дела. Ето защо, е необходимо в настоящия процес, да се извърши инцидентен контрол за законосъобразност на разпорежданията за забрана № 000051/05.04.2023г., № 000052/05.04.2023г., № 000054/05.04.2023г., № 000055/06.04.2023г., № 000056/06.04.2023г., № 000057/06.04.2023г., № 000058/06.04.2023г., № 000060/06.04.2023г., № 000061/07.04.2023г., № 000062/07.04.2023г., № 000063/10.04.2023г., № 000067/11.04.2023г., № 000068/11.04.2023г., № 000069/11.04.2023г., № 000070/11.04.2023г., № 000072/12.04.2023г., № 000073/12.04.2023г., № 000074/12.04.2023г., № 000076/13.04.2023г., № 000077/13.04.2023г., № 000078/13.04.2023г., № 000126/13.04.2023г., № 000127/13.04.2023г., № 000071/18.04.2023г., № 000075/18.04.2023г., № 000102/18.04.2023г., № 000103/18.04.2023г., № 000081/19.04.2023г., № 000082/19.04.2023г., № 000084/20.04.2023г.

На първо място, съгласно чл. 24, ал. 1 ЗУАВ, ръководителите на съответните ведомства, в рамките на тяхната компетентност и в зависимост от тежестта на установените нарушения, прилагат една или няколко от мерките по член 138, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/625. В чл. 25, ал. 1, т. 2 ЗУАВ е предвидено, че тези мерки се прилагат с разпореждане от длъжностното лице, осъществяващо официален контрол по член 138, параграф 2, букви „г“, „ж“, „и“ от Регламент (ЕС) 2017/625. Разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т.4, чл. 10 и чл. 35 ЗУАВ, определят БАБХ като един от компетентните органи по смисъла на член 4 от Регламент (ЕС) 2017/625 по осъществяване на официален контрол върху храните. Контролът се извършва чрез централни и регионални структури на БАБХ, съгласно чл. 4 от Закона за Българската агенция по безопасност на храните и чл. 30 от Устройствения правилник на БАБХ.

В обсъждания случай, изпълнителният директор на БАБХ с нарочна заповед № РД11-790/03.04.2023г. е възложил на областните дирекции да създадат организация за осъществяване на официален контрол на всички пратки зърно от пшеница, царевица и слънчоглед за преработка с произход У., като в раздел V, т. 1 и 2 от заповедта се посочва, че инспекторите от отделите „Контрол на храните“ при ОДБХ по местоназначението на стоката трябва да извършват физическа и

документална проверка за идентичност на пратката, да вземат проби и да поставят под възбрана пратките до получаване на резултатите от лабораторните изпитвания. Разпорежданията за забрана, от които се претендират настъпили вреди, са издадени от инспектори Б. С. Н.- А., Р. Г. Д., А. В. С. и К. Й. Ф.- Й.. Видно от приложената по делото заповед № ОСПД – 1212/01.03.2011г. на изпълнителния директор на БАБХ, Р. Г. Д. е назначена на длъжност младши инспектор в отдел „Контрол на храните“ /КХ/ на ОДБХ – Д.. Съгласно представената длъжностна характеристика от 2020г. служителката е оправомощена да извършва проверки по сигнали, да спира реализацията на храни и др. А. В. С. е назначена на длъжността главен инспектор в отдел „КХ“ на ОДБХ – Д. по силата на заповед № ОСН- Н016/09.03.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ. В представената длъжностна характеристика от март 2023 г. тя е оправомощена да извършва проверки по сигнали, да издава задължителни предписания за спиране реализацията на храни и др. К. Й. Ф. – Й. е назначена на длъжността младши инспектор в отдел „КХ“ при ОДБХ – Д. със заповед № ОСПД -1214/01.03.2011г. и съгласно подписаната от нея длъжностна характеристика има същите правомощия като посочените по- горе служители. По делото е приложена и заповед № 0011- 9/17.01.2018 г. на изпълнителния директор на БАБХ за назначаване на инж. Б. С. Н. – А. на длъжността главен инспектор в отдел „КХ“ на БАБХ – Д. с правомощието да извършва постоянен контрол върху качеството и безопасността на храните и суровините при транспорта, реализацията, вноса и износа, да налага принудителни административни мерки, да взема мерки по недопускане на хранителни отравяния по хората и срещу появата и разпространението на заразни болести и др. В този смисъл, инспекторите се явяват длъжностни лица компетентни по чл. 25, ал.1, т.2 ЗУАВ да осъществяват официален контрол по чл. 138, параграф 2, букви "г", "ж" и "и" от Регламента. Не е налице основанието по чл.146, т.1 АПК за незаконосъобразност на административните актове поради липса на компетентност.

На второ място, разпореждания за забрана са издадени в противоречие със законовите изисквания относно формата и съдържанието на административния акт по чл. 59, ал. 2, т.4 от АПК, защото липсват фактически основания. В тях като правно основание са посочени разпоредбите на чл. 24, ал.1 от ЗУАВ и чл. 138, § 2, б. „г“ от Регламент (ЕС) 2017/625. Съгласно нормата на чл. 24, ал.1 от ЗУАВ, ръководителите на съответните ведомства, в рамките на тяхната компетентност и в зависимост от тежестта на установените нарушения, прилагат една или няколко от мерките по чл. 138, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/625.

Цитираната разпоредба от Регламента гласи, че когато предприемат действия, компетентните органи вземат всички мерки, които смятат за подходящи за гарантиране на спазването на правилата, посочени в член 1, параграф 2, което включва, но не се ограничава до забраняване пускането на пазара, движението, въвеждането в Съюза или износа на животни и стоки и забранява връщането им в държавата членка на изпращане или разпорежда връщането им в държавата членка на изпращане. В чл.138, §1 от Регламента се посочва, че при установено несъответствие компетентните органи предприемат: а) необходимите действия с цел да се определят произходът и степента на несъответствието и да се установи отговорността на оператора; и б) подходящи мерки с цел да се гарантира, че съответният оператор ще коригира несъответствието и ще предотврати повторната поява на такова несъответствие. Когато вземат решение какви мерки да предприемат, компетентните органи преценяват естеството на несъответствието и данните за предишни периоди относно операторите във връзка с осигуряването на съответствие. Член 138 от Регламента е озаглавен „Действия в случай на установено несъответствие“. Тоест правното основание на изследваните административни актове предполага установено несъответствие на стоките с нормативните изисквания за безопасност на храните.

В случая липсват каквито и да е констатации или други факти, на които се основават наложените принудителни административни мерки. В разпорежданията за търговия и пускане на пазара само бланкетно е посочена заповед РД11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ. Въз основа на събраните и приети доказателства не може да се установи безспорно действителната фактическа обстановка, нито как същата да бъде съотнесена към конкретното правно основание за издаване на актовете по чл.138, § 2, б.“г“ от Регламент /ЕС/ 2017/625, породили неблагоприятни правни последици за „ОЛИВА“ АД. Константна е съдебната практика, че осъществилата се фактическа обстановка следва да бъде подведена под релевантния закон, действащ по време, място и лица за всеки конкретен случай. Несъответствието на фактите по преписката със законовите разпоредби е винаги съществено нарушение, защото води до ограничаване правото на защита на адресата на акта.

Мотивите, следва да съдържат конкретни съображения, които ясно и недвусмислено да подвеждат установените от органа факти, под приложимите правни норми. Липсата, непълнотата или неразбираемостта на мотивите на административните актове възпрепятстват съдебния

контрол и осуетяват преценката по отношение на материалната му законосъобразност и съответствието с целта на закона. Поради това те са въздигнати от законодателя в задължителен реквизит на административния акт, чиято липса води до незаконосъобразност и е основание за неговата отмяна. В този смисъл са разясненията дадени в Тълкувателно решение № 4/22.04.2004г. по дело № ТР-4/2002г. ОСС на ВАС на РБ, което е задължително по смисъла на чл. 130, ал. 2 от Закона за съдебната власт.

В Тълкувателно решение № 16/31.03.1975г. на ОСГК на Върховния съд е посочено, че „мотивите не е необходимо обаче да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт. Не съществува пречка мотивите да бъдат изложени и допълнително, след издаването на административния акт, стига да се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране на индивидуалните административни актове и отказите за издаване на такива“.

Неизлагането на мотиви в самия административен акт не съставлява съществено нарушение на процесуалните правила, ако фактическите основания и конкретните съображения за издаването му се съдържат в друг документ към изпратената административна преписка, след като изхождат от същия орган. В настоящия случай, от представените доказателства не може да се приеме, че ясни мотиви които по несъмнен начин да установяват фактическите основания за постановяване на разпорежданията на инспекторите в ОДБХ-Д., се съдържат в друг документ.

Не е налице препращане към други документи от преписката, които да съдържат фактически констатации, които да могат да бъдат подведени под посочената в актовете правна квалификация. Административните актове са лишени от мотиви, които по убедителен начин да показват причините, поради които са предприети принудителните административни мерки.

Дори да се приеме, че фактическите констатации се съдържат в заповед РД11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ, то тогава ще е налице противоречие между правната квалификация, посочена в разпорежданията за забрана и тази по цитираната заповед. Както вече беше изложено заповед № РД 11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ е издадена във връзка с постъпили сигнали от

Националната асоциация на зърнопроизводителите за нерегламентиран внос на слънчоглед за преработка, поради което е разпоредено да бъде извършен фитосанитарен контрол и възбрана на внасяните от У. стоки до получаване на резултатите от изпитването за остатъци от пестициди, тежки метали, радиоактивност, ГМО. Тоест предписаните действия имат превантивен и временен характер до установяване наличието или липсата на несъответствие на стоките. Определените със заповедта на изпълнителния директор на БАБХ мерки не съответстват на визираното в разпорежданията за забрана правно основание, а именно чл. 138, §2, б. „г“ от Регламент (ЕС) 2017/625, където се касае за хипотеза на вече установено несъответствие на стоките. Следователно е налице порок във формата на разглежданите индивидуални административни актове досежно: на първо място липсата на фактически основания и на второ място, ако се приеме, че такова е заповед № РД11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ, то съществува несъответствие между нея и правното основание довело до издаването на разпорежданията-чл.138, § 2, б.„г“ от Регламент (ЕС) 2017/625.

Изрично тук е мястото да се посочи, че предприетите мерки не се основават на нормата на чл. 65, § 1 и § 3 от Регламент /ЕС/ 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 година, съгласно който „в случай на съмнение, че пратки животни и стоки от категориите, посочени в член 44, параграф 1 и член 47, параграф 1, не са в съответствие с правилата, посочени в член 1, параграф 2, компетентните органи извършват официален контрол с цел потвърждаване или отхвърляне на съмнението“, като могат да задържат пратките, в очакване на резултатите от официалния контрол. Тази норма е напълно относима към правомощията на компетентните органи за извършване на „официалния контрол“, с цел да се провери дали се спазват правилата на Регламента и дали стоките отговарят на изискванията, установени в чл.1, § 2. Оформя се извод за незаконосъобразност на административните актове по см. на чл. 146, т.2 от АПК във връзка с чл.59, ал.2 т.4 от АПК.

Съдът счита, че актовете са постановен в несъгласие с изискванията на член 9, §2 от Регламент /ЕС/ 2017/625 „ компетентните органи извършват официален контрол редовно, с подходяща честота, определена въз основа на риска, за да установят евентуални съзнателни нарушения на правилата, посочени в член 1, параграф 2, извършени чрез измамни или подвеждащи практики, като вземат предвид информацията относно такива нарушения, получена чрез механизмите за административна помощ, предвидени в членове 102—108, както и всякакви други сведения, сочещи вероятност от такива нарушения“ , доколкото по преписката не се

съдържат никакви данни за извършвани нарушения от „ОЛИВА“ АД при вноса на слънчогледово семе от трета страна- Република У., които да налагат необходимостта от приемане на предохранителни мерки, с които да се гарантира, че на пазара не се пускат храни, които не са безопасни и здравословни за човека.

За да е основателен искът по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ следва да е налице и пряка и непосредствена причинно-следствена връзка между незаконосъобразните административни актове и претендираните вреди. Тази връзка трябва да е типична, нормално настъпваща и необходима последица от незаконосъобразния акт, както и непосредствена, т.е. неопосредена от други актове или действия. В случая евентуалните вреди на „ОЛИВА“ АД са причинени не от наложените от органа принудителни административни мерки, а от действията и бездействията на самия ищец. С разпорежданията се забранява единствено търговията и пускане на пазара на внесеното слънчогледово семе с произход У., реколта 2022г. От органа не е било поставяно ограничение за извършване на други действия със суровината, като разтоварването ѝ, движението ѝ, преместването ѝ, които са допустими мерки по см. на чл.138, §2, от Регламента. Видно от съдържанието на разпорежданията, проверките са извършени, а забраните за търговия и пускане на пазара са наложени в обект на ищеца в [населено място], ул. „25-ти септември“ № 67, а стоките са предадени за съхранение на негов служител. Това обстоятелство се потвърждава и от показанията на разпитаните по делото свидетели. „ОЛИВА“ АД стопанисва обект на съхранение на зърно, вписан в Регистъра на растениевъдството при Министерство на земеделието под № 2107-02, тоест разполага със собствена база, на чиято територия съгласно нормативните изисквания е могъл да разтовари и да съхранява стоките. Вместо това след взимане на пробите за изследване за пестицидни остатъци, тежки метали, ГМО и радиоактивност, ищецът по указание на Агенция „Митници“ сам е запечатал всички камиони, а не ги е освобождавал от товара, като е бил воден от свои търговски съображения. В потвърждение на тези обстоятелства е изявлението на свидетелката Д. С. И., която посочва, че: „след взимане на пробата се извършваше отново запечатване на камионите, което запечатване правихме ние. Това е вътрешна процедура, във връзка с която ние изпратихме запитване към Митницата дали ще ни изпратят експерти, но те не ни изпратиха. Ние по принцип имаме пломби с фабрични номера и след като от Митницата не ни изпратиха екип, ние запечатахме камионите с нашите пломби. Тази процедура не беше по нареждане на ОДБХ- Д.“. Обстоятелството, че пломбирането на камионите не е ставало по нареждане на ОДБХ – Д. се потвърждава и от

свидетелката М. Д. Л., която при разпита обяснява, че: „след като се направи това пробовземане, по указания на Митницата се извърши и пломбиране на съответния камион, като пломбите ги поставиха физически нашите колеги от завода... Нарездането да запечатаме камионите отново след взимането на проби получихме от началника на митническата агенция г-н Е.. Той лично дойде и ни каза: „искам камионите да се запечатват“ и тъй като Митницата не разполага с толкова много пломби, се разбрахме с наличните в нашия завод, камионите да се пломбират и номерата на пломбите да се описват. Началникът на митническа агенция [населено място], държавният орган, г-н Е. ни каза, че трябва да се запечатат камионите“. Свидетелката А. В. С., главен инспектор в ОДБХ - Д. в показанията си разяснява, че: „разпорежданията не включват забрана за разтоварване на слънчогледа. Под никаква форма не сме давали нареждане за забрана за разтоварване на „ОЛИВА“ АД. В заповедта на изпълнителния директор на БАБХ са вменени точно определени отговорности и начина, по който трябва да се постъпи. Категорично няма забрана за разтоварване на слънчогледовото семе. Камионите на „ОЛИВА“ АД нямаха поставени удостоверителни знаци“. Следва да се отбележи, и че Инструкция за взаимодействие между Агенция „Митници“ и БАБХ за повишаване на ефективността на контрола на търговските пратки, на която се позовава ищецът, не обвързва по никакъв начин мерките за налагане на забрана за търговия и пускане на пазара със забрана за разтоварване на стоките. Следователно по причинно-следствената верига между налагането на забраните и претендираните вреди са налице опосредстващи факти, които изключват пряката причинна връзка между незаконосъобразно издадените и оттеглени актове и вредите. С поведението, изразяващо се в неразтоварване и освобождаване на камионите и повторното им пломбиране ищецът сам е способствал за възникване на претенцията за неустойка от страна на доставчика. Това обстоятелство се потвърждава и от вещо лице Л. Ц. Й., който при изслушването му в съдебно заседание, проведено на 19.07.2024г., уточнява следното: „докато стоката е под митнически контрол тя се съхранява само в определени складове, които са разрешени от митническите органи и в митнически складове. В случая стоката се е съхранявала и се е намирала в камионите, които са били паркирани на плаца. Не мога да отговоря дали камионите са се намирали на територията на Митническо бюро -гр. Д.. Стоката не се е съхранявала в митнически склад, но е била под митнически контрол“. Фактическите действия по запечатването на камионите и правоотношенията по повод освобождаване на стоката от митнически контрол /“вдигане на стоки“/ са

възникнали между ищеца и Агенция „Митници“ /Митническо бюро- [населено място]/, а не между ищеца и ОДБХ- Д..

Доказателствената тежест за установяване наличието на предпоставките по чл.1, ал.1 ЗОДОВ се носи от ищеца, търсец присъждане на обезщетение за понесени вреди. Субективното право на обезщетение възниква само, ако претърпените загуби или пропуснати ползи са непосредствена последица от незаконосъобразния акт на административен орган. В настоящият казус обаче такава пряка и непосредствена причинна връзка липсва. В тежест на ищеца е да докаже с всички възможни доказателства и доказателствени средства, че претърпените от него вреди са следствие на конкретната незаконосъобразна дейност на ответника. Ищецът не успя да докаже този трети елемент, който е кумулативно изискуем, за да бъде ангажирана отговорността на ОДБХ- Д. по реда на чл.1, ал.1 ЗОДОВ.

В заключение, не са доказани всички предпоставки за ангажиране на отговорността на ответника и за репарирание на претърпени от „ОЛИВА“ АД имуществени вреди, представляващи заплатена неустойка на 15.05.2023г. на Catalan Agro Feed S.L., Испания по фактура № 167/09.05.2023г. в размер на 88 340.00 щатски долара, в легова равностойност на 155 712.00 лева. Заплащането на разходи за престой на камионите, не се дължи на издадените административни актове в периода 05.04.2023г.- 20.04.2023г. от инспектори в ОДБХ- Д., тъй като с тях няма наложена мярка по чл.65, § 3 от Регламент /ЕС/ 2017/625 „задържане на пратката в очакване на резултатите от официалния контрол“, както и не е било забранено нейното разтоварване и съхранение в обект на ищеца .

Съгласно чл.10, ал.4 от ЗОДОВ, „съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл.37 от ЗПП“. При този изход на спора в полза на ответника ОДБХ – Д. следва да се присъдят разноските по делото, които представляват заплатен адвокатски хонорар за осъществено процесуално представителство от адв. П. А.. Видно от договор за правна защита и съдействие от 30.11.2023г. и фактура № 3020/30.11.2023г. размерът на заплатеното възнаграждение е 14 358.00 лева с включен ДДС. Ищецът е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение от 14 358.00 лева, което съдът приема за основателно. Делото е с висока степен на фактическа и правна сложност, проведени са пет открити съдебни заседания, изслушани и приети са три експертизи,

както и са разпитани свидетели. Поради изложеното размерът на адвокатския хонорар следва да бъде определен по правилото на чл.7, ал.2, т.5 от Наредба № 1/09.07.2004г. на Висшия адвокатски съвет и възлиза на стойност от 10 878.48 лева. На основание чл.7, ал.9 от Наредбата, за явяването и участието на адв. П. А. в общо 4 заседания на 19.01.2024г., 22.03.2024г., 19.07.2024г. и 18.10.2024г., се присъжда и допълнително възнаграждение в размер на сумата от 500.00 лева. От ответната страна е внесен на 23.01.2024г. и депозит за изготвената съдебно-икономическа експертиза в размер на 300.00 лева. Общият размер на сумата, която трябва да бъде възстановена за направените от ответника разноси по настоящото дело № 7352/2023г. е 11 178.48 лева.

Така мотивиран, *Административен съд София-град*, II-ро отделение, 22 състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ иска с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, предявен от „ОЛИВА“ АД, представлявано от управителя А. Р. Г., срещу Областна дирекция по безопасност на храните – Д..

ОСЪЖДА „ОЛИВА“ АД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], район „Л.“, [улица], представлявано от А. Р. Г., да заплати на Областна дирекция по безопасност на храните - Д. с адрес: [населено място], [улица] сумата от 11 178.48 лева /единадесет хиляди сто седемдесет и осем лева и четиридесет и осем стотинки / лева, на основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България с касационна жалба в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните за неговото постановяване.

ПРЕПИС от съдебния акт да се изпрати и връчи на страните.

Съдия: